

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Підпис: В. Л. Шаран
Ініціали та прізвище
19 червня 20 18 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Назва

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія.
Спеціалізація «Українська мова»
Статус дисципліни: вибіркова
Факультет: філологічний
Кафедра української мови

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	1	2	3/90	32	16	-	16	-	58	-	+	-
Заочна	1	2	3/90	8	4	-	4	-	82	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки докторів філософії

Ступінь вищої освіти

Розробник:

Підпис: В. М. Винницький В. М. Винницький, доктор філологічних наук, професор
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 4 від 18 квітня 20 18 р.

Завідувач кафедри В. М. Винницький

Підпис

Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради факультету

Протокол № 5 від 31 травня 20 18 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 6 від 19 червня 20 18 р.

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу -формування загального розуміння найбільш важливих проблем, понять та вимог до науковогодослідження.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є моделі наукового (дисертаційного) дослідження;

Завдання навчальної дисципліни:

Ознайомити аспірантів із основним механізмом побудови моделі наукового (дисертаційного) дослідження;

Навчити аспірантів аналізувати процеси підбору методів, прийомів та способів дослідження;

розвивати в аспірантів вміння працювати з науковою літературою і вміння знайти –при наявності протилежних наукових думок – методологічно правильне розв’язання теоретичних питань.

Заплановані результати навчання:

знати: основні поняттєвий апаратщодо написання наукових робіт; методи досліджень, розроблені у вітчизняному та зарубіжному мовознавстві.

вміти: розуміти і адекватно вживати метамовний інструментарій сучасної лінгвістики щодо структури дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання; відображати результати наукового дослідження у формі повідомлення, доповіді, тез, статті, розділів до монографій, науково-методичних рекомендацій, навчальних посібників, дисертацій, монографій тощо.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин /3 кредити ECTS.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців:

- Українське мовознавство в системі наукових парадигм.
- Антропологічне термінознавство.
- Лінгвокультурологія.
- Поетика художнього тексту.

Зміст дисципліни. Науковий апарат досліджень. Структура дисертаційного дослідження. Форми відображення результатів інших наукових досліджень.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Лабор. заняття	Практич. (семін.) заняття	Самост. робота студ.
	Очна форма / заочна форма			
Тема 1. Науковий апарат досліджень.	4 / 2	–	4 / 2	12 / 22
Тема 2. Структура дисертаційного дослідження.	4 / 2	–	4 / 2	18 / 24
Тема 3. Форми відображення результатів інших наукових досліджень.	8 / 0	–	8 / 0	28 / 36
Разом за 2 семестр	16 / 4	–	16 / 4	58 / 82

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу

Для аспірантів очної форми навчання (2 семестр)

№ з.п	Перелік тем лекцій, їхніх анотацій	К-ть год.
	Науковий апарат досліджень	
1.	Поняття наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження. Видинаукових досліджень. Поняття методологія, метод, прийом у науковому дослідженні. Типологія методів дослідження. Емпіричні методи наукового дослідження. Теоретичні методи дослідження.: [2, с. 21–26]; [4, с. 13–24]; [10, с. 8–92], [11, с. 44–76], [12],[13; 14], [12, с. 170–199; 215–235], [19], [13, с. 5–25, 38–53], [7, с. 20–23], [14]	4
	Структура дисертаційного дослідження	
2.	Обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби). Вивчення теоретичного і практичного стану проблеми. Обробка даних дослідження та оформлення результатів. [6; 7, с. 88–92; 100–111], [11, с. 182–193], [16, с. 211– 215], [16, с. 32–40], [15], [9, с. 34–38], [6,], [2, с. 24], [1]	4
	Форми відображення результатів інших наукових досліджень	
3	Вимоги до написання інших форм відображення результатів наукового дослідження: повідомлення, доповіді, тез, статті, розділів до монографій, науково-методичних рекомендацій, навчальних посібників, дисертацій, монографій. [9, с. 19–27]; [10, с. 93–122], [16, с. 320– 358], [8, с. 40–45, 58–60], [15]	2
	Разом за 2 семестр:	16

Зміст лекційного курсу
Для аспірантів заочної форми навчання

№ з.п	Перелік тем лекцій, їхніх анотацій	К-ть год.
	Науковий апарат досліджень	
1.	Вимоги до наукового дослідження. Види наукових досліджень. Поняття методологія, метод, прийом у науковому дослідженні. Типологія методів дослідження. [2, с. 21–26]; [4, с. 13–24]; [10, с. 8–92], [11, с. 44–76], [12],[13; 14; 15, с. 31–39], [2, с. 170–199; 215–235], [19], [13, с. 5–25, 38–53], [7, с. 20–23], [14]	2
	Структура дисертаційного дослідження	
2.	Обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби). Вивчення теоретичного і практичного стану проблеми. Обробка даних дослідження та оформлення результатів. [7, с. 88–92; 100–111], [11, с. 182–193], [16, с. 211– 215], [16, с. 32–40], [15], [9, с. 34–38], [6, с. 268–269], [2, с. 24], [1]	2
	Разом за 2 семестр:	4

**Перелік практичних занять
для аспірантів очної форми навчання**

№ з.п	Тема практичного заняття	К-ть год.
	Науковий апарат досліджень	
1.	Поняття наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження. Види наукових досліджень. Поняття методологія, метод, прийом у науковому дослідженні. Теоретичні методи дослідження. [1, с. 21–25]; [6, с. 13–24]; [7, с. 77–96, 105–112], [10, с. 8–92], [11, с. 44–76], [12]	4
	Структура дисертаційного дослідження	
2.	Обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби). Розробка та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження. [7, с. 100–111], [11, с. 182–193], [16, с. 211–215], [13, с. 32–40], [2, с. 34–38], [13, с. 268–269], [7, с. 24], [8]	4
	Форми відображення результатів інших наукових досліджень	
3.	Вимоги до написання інших форм відображення результатів наукового дослідження: повідомлення, доповіді, тез, статті, розділів до монографій, науково-методичних рекомендацій, навчальних посібників, дисертацій, монографій. [4, с. 6–38; 5, с. 93–122], [1, с. 320–358], [10]	8
Разом за 2 семестр:		16

**Перелік практичних занять
для аспірантів заочної форми навчання**

№ з.п	Тема практичного заняття	К-ть год.
	Науковий апарат досліджень	
1.	Поняття наукового дослідження. Вимоги до наукового дослідження. Види наукових досліджень. Поняття методологія, метод, прийом у науковому дослідженні. Теоретичні методи дослідження. [1, с. 21–25]; [6, с. 13–24]; [6; 7, с. 77–96, 105–112], [10, с. 8–92], [11, с. 44–76], [12]	2
	Структура дисертаційного дослідження	
2.	Обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби). Розробка та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження. [7, с. 100–111], [11, с. 182–193], [16, с. 211–215], [13, с. 32–40], [2, с. 34–38], [26, с. 268–269], [7, с. 24], [14]	2
Разом за 2 семестр:		4

**Зміст самостійної (індивідуальної) роботи
для аспірантів очної форми навчання**

Номер тижня	Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	К-ть годин
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу. Емпіричні методи наукового дослідження. Розробка та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження.	10
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу Обробка даних дослідження та оформлення результатів.	10
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу Вимоги до написання розділу дисертації.	10
4.	Виконання індивідуального завдання 1. Підготувати презентацію на тему «Науковий апарат дослідження» 2. Підготувати повідомлення про вимоги до написання навчального посібника.	28
Разом за 2 семестр:		58

**Зміст самостійної (індивідуальної) роботи
для аспірантів заочної форми навчання**

Номер тижня	Зміст самостійної (індивідуальної) роботи	К-ть годин
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу. Емпіричні методи наукового дослідження. Теоретичні методи дослідження. Основні поняття і визначення математичних методів та методів статистичної обробки наукових даних. Форми відображення результатів наукового дослідження: повідомлення, доповіді, тези, статті, дипломні роботи, розділи до монографій, науково-методичні рекомендації, навчальні посібники, дисертації, монографії	18
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу Структура дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання. Обробка даних дослідження та оформлення результатів.	16
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу Вимоги до написання монографії.	26
4.	Виконання індивідуального завдання 1. Підготувати презентацію на тему «Теоретичні методи дослідження» 2. Підготувати повідомлення про структуру дисертаційного дослідження..	22
Разом за 2 семестр:		82

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

**Підготовка реферативного повідомлення або тез для публікації
у збірнику наукових праць**

Кількість балів за індивідуальне завдання враховує: коректне визначення наукового апарату, ступінь висвітлення питання, обґрунтованість вибору джерел, дотримання вимог до оформлення.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, практичні заняття.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Видами атестації з навчальної дисципліни є: усні відповіді за темами практичних занять, виконання індивідуального завдання (підготовка реферативного повідомлення або тез для публікації у збірнику матеріалів конференції), групова самостійна робота.

Поточний контроль реалізується у формі виступів на практичних заняттях. Групова самостійна робота охоплює тести та завдання теоретичного характеру.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень аспірантів *очної* та *заочної* форм навчання

ІІІ семестр			
Поточна успішність Практичні заняття	Групова самостійна робота	Індивід. завдання	Сума
60	30	10	100

Бали за поточну успішність у кінці семестру нараховуються за формулою $x = A/n \cdot 12$, де А – сума усіх поточних оцінок, включаючи оцінки «2», а n – їх кількість (не менше трьох). Кількість балів x заокруглюється до цілих. Якщо середня оцінка $A/n = 2,5$, то кількість балів, яку отримає аспірант на підставі оцінок поточного контролю, дорівнюватиме нулю ($x=0$).

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень : підруч. / М.Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – [5-те вид.]. – К. : Видав. дім «Професіонал», 2008. – 240 с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О.В. Крушельницька – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
4. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів... – К.: Знання, 2008. – 16 с.
5. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / І.В. Мороз. – К., 1997. – 56 с.
6. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі [Текст]: Навч. посібник / І. П'ятницька-Позднякова. – К.: [б.в.], 2003. – 116 с. 42.
7. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень : підруч. / Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. – К. : Знання, 2007. – 207 с.
8. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Затверджено наказом Міністерства освіти України від 8.04.93 № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти від 20.12.94 № 351).
9. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В.І. Романчиков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
10. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень [Текст] / В. К. Сидоренко. – К.: 2000. — РНКС «ДНІТ», 2000. – 259 с.

11. Фещенко В.П. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В.П. Фещенко. – Житомир : Друк, 2006. – 224 с.
12. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : навч. посіб. / А.С. Філіпенко. – К. : Академвидав, 2005. – 208 с.
13. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності [Текст] / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко: Підручник для студентів вищих навч. закладів. – Х.: ХДАК, 1998. – 288 с.
14. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня [Текст]: (методичні поради) / автор-упоряд. Л. А. Пономаренко. – 3-є вид., випр. і доп. – К.: Толока , 2007. – 80 с.